

INFORMATION TILL DIG SOM
HJÄLPER NÅGON MED MUNVÅRDEN

Råd om mun och tänder vid ALS

AMYOTROFISK LATERALSKLEROS (ALS)

---

*"Du är viktig för att ge den som är sjuk
möjlighet att ha det bra i munnen"*

Vad kan du göra för att hjälpa?

VANLIGA SYMPTOM VID ALS

KAN innebära successiva förändringar i munnens och tungans funktion. En tät kontakt med tandvården är viktigt för att kunna få rätt stöd och råd.

Det är bra om du som hjälper till med munvården är med vid tandläkarbesöken för att få information. Målet är att minska ett senare behov av tandvård.

Råd vid munvård

Stå gärna bakom och ge stöd för huvudet. Tänk på att ha bra belysning. Använd gärna en ficklampa eller pannlampa så att du ser bra i munnen.

För bättre insyn i munnen kan en munvinkelhållare användas. Bitstöd skyddar ditt finger och gör att den du borstar på inte

behöver anstränga sig så mycket för att gapa.

För att undvika risken att sätta i halsen, var försiktig med att använda tandkräm som skummar.

En eltandborste är effektiv att använda. Håll ut läppen, placera eltandborsten i tandköttsskanten. Arbeta tand för tand.

En fuktad muntork kan användas för att avlägsna tandkrämsrester om den du hjälper har svårt att spotta ut eller svälja.

Ibland kan det vara bra att inte rengöra hela munnen samtidigt, utan dela upp det under dagen.

*ALS är en
sjukdom som
även drabbar
munhåla och
svalg.*

Råd vid nedsatt funktion i
tungan och svårt att tugga

Svaghet i tuggmuskulerna gör att
den som är sjuk väljer mjukare
konsistens av mat. Då kan mer
beläggningar bildas på tänderna
och matrester bli kvar i munnen.

För att det ska kännas fräscht
i munnen och för att minska
risken för utveckling av karies
och tandköttsinflammation
kan munvården behöva utföras
lite oftare.

Var observant på bitsår och
svampinfektioner i munnen.

Om det blöder eller gör ont i
munnen bör tandvårdsteamet
kontakts.

Den dagliga munvården är extra viktig

- Tandborstning morgon och kväll med mjuk tandborste. Använd fluortandkräm som inte löddrar, till exempel Zendium eller Sensodyne.
  - Skölj eller badda med fluor. Använd 0,2 procent och gör det en gång/dag (till exempel Dentan 0,2 procent).
  - Använd munsköjmedel, till exempel SB12.
-

Du har säkert frågor, hör gärna av dig!

Käkkirurgiska kliniken
Sjukhustandvård

Terapivägen, Hus H3
Länssjukhuset Ryhov
551 85 Jönköping
Telefon: 010-242 60 00
www.rjl.se/folktandvarden
rjl.se/ui

Broschyren har utarbetats i samarbete med
[kompetenscenter för sällsynta odontologiska tillstånd](#),
Odontologiska Institutionen, Folktandvården Region Jönköpings län

---

Odontologiska Institutionen
Region Jönköpings län